

Orientering om ændringer af styrelsesloven og regionsloven pr. 1. januar 2024

Den 1. januar 2024 trådte en række ændringer af lov om kommunernes styrelse og regionsloven i kraft. Dette brev beskriver kort, hvad de nye regler indebærer for kommunerne og regionerne.

Lovforslaget, der ligger til grund for de nye regler, findes her: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20231/lov-forslag/l48/20231_l48_som_fremsat.pdf.

1. Adgang til at holde virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd

Som noget nyt kan formanden for kommunalbestyrelsen/regionsrådet i særlige tilfælde beslutte, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde. Dette kan kun ske, når det ekstraordinære møde indkaldes til at behandle en eller ganske få sager, som ikke kan afvente det førstkommande ordinære møde, og som efter lovgivningen ikke kan overlades til andre niveauer i kommunen/regionen. 1/3 af medlemmerne vil dog inden for en kort frist efter indkaldelsen, der fastsættes af formanden, kunne kræve, at mødet alligevel skal afholdes som et fysisk møde. Oplysning om, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde, og tidspunktet for mødets afholdelse skal så vidt muligt offentliggøres. Den tekniske løsning, der bruges til mødet, skal være handicapvenlig. Der skal enten ske offentlig video- eller lydtransmission af mødet, eller en video- eller lydoptagelse af mødet skal offentliggøres snarest efter mødet. Se § 10 a i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regionsrådene, jf. regionslovens § 12, stk. 1.

Læs mere om de nye regler i lovforslagets pkt. 2.2.1. Kontakt Indenrigs- og Sundhedsministeriet (Kontoret for Demokrati) på komjur@im.dk, hvis du har spørgsmål til de nye regler.

2. Nye regler om vederlæggelse i form af dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste

Med virkning fra 1. januar 2024

Fremover kan kommunalbestyrelsen/regionsrådet på et møde beslutte, at adgangen til at få vederlæggelse i form af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste (eksempelvis for selvstændigt erhvervsdrivende) gøres betinget af medlemmets fremlæggelse af revisorerklæring. Herved opnås, at en uvildig sagkyndig har foretaget en gennemgang af medlemmets angivelse af sin tabte arbejdsfortjeneste. Udvælgelsen af, hvilke medlemmer ordningen skal gælde for, skal være saglig.

Kommunalbestyrelsen/regionsrådet kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Kommunalbestyrelsen/regionsrådet kan f.eks. fastsætte krav om, at revisorerklæringen skal afgives med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed, hvis kommunalbestyrelsen/regionsrådet samtidig fastsætter, hvilke handlinger revisor skal udføre, og dermed hvilke resultater revisor skal udtale sig om.

Beslutningen om at stille krav om fremlæggelse af revisorerklæring skal træffes senest 2 måneder før, kravet skal gælde. Vælger et medlem at fremsætte krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en periode, der både ligger forud for og efter to måneders-dagen, gælder kravet om fremlæggelse af revisorerklæring kun perioden efter to måneders-dagen.

Beslutningen gælder, indtil kommunalbestyrelsen/regionsrådet ændrer beslutningen, og gælder dermed også for efterfølgende kommunalbestyrelser/regionsråd, indtil de ændrer beslutningen. Beslutningen kan ændres til enhver tid i løbet af funktionsperioden og ændres flere gange.

De pågældende medlemmer vil have ret til godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæringen, som medlemmerne skal fremlægge. Indenrigs- og sundhedsministeren har fået bemyndigelse til at fastsætte regler om et maksimumbeløb for godtgørelsen. Bemyndigelsen er endnu ikke udnyttet. Kommunerne og regionerne vil blive orienteret særskilt, når reglerne – med inddragelse af KL – er udmøntet.

De nye regler gælder tilsvarende for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager kommunale hverv, og for ikke-regionsrådsmedlemmer, der varetager regionale hverv.

Se § 16, stk. 5, 6, 10 og 14, og § 16 a, stk. 4, 8 og 10, i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regionerne, jf. regionslovens § 12, stk. 1.

Med virkning fra næste funktionsperiode

Med virkning fra og med næste funktionsperiode skal kommunalbestyrelsen/regionsrådet derudover som noget nyt aktivt beslutte på et møde, hvis ordningen med vederlag i form af dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, skal gælde. Den afgående kommunalbestyrelse/regionsråd skal have truffet beslutning herom senest 6 måneder før funktionsperiodens udløb, hvis ordningen skal gælde for den tiltrædende kommunalbestyrelse/regionsråd. Fristen er absolut. Efter denne frist er kommunalbestyrelsens/regionsrådets beslutning bindende for den kommende funktionsperiode. Beslutningen kan ikke ændres af den nyvalgte kommunalbestyrelse/regionsråd. Træffer kommunalbestyrelsen/regionsrådet beslutning om at tilvælge ordningen, skal det enkelte medlem som hidtil i den kommende funktionsperiode vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste forud for og med virkning for hvert regnskabsår, dog skal valget foretages senest 1. februar i det første kalenderår i funktionsperioden.

De nye regler indebærer, at kommunalbestyrelsen/regionsrådet i perioden fra den 1. januar 2025 til og med den 30. juni 2025 skal træffe beslutning herom, hvis kommunalbestyrelsens/regionsrådets medlemmer for den kommende funktionsperiode skal kunne vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Derefter er beslutningen bindende for hele den kommende funktionsperiode. Beslutningen skal gentages af kommunalbestyrelsen/regionsrådet, hvis den skal gælde for en ny funktionsperiode derefter.

Adgangen til at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i kommunalbestyrelsens konstituerende møde og for stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, består fortsat og berøres ikke af de nye regler. De nye regler gælder ikke for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, der varetager kommunale hverv, eller for ikke-regionsrådsmedlemmer, der varetager regionale hverv.

Se lovforslagets § 4, nr. 6, 7 og 9, § 10, stk. 2, og § 11, stk. 5, med tilhørende bemærkninger.

Læs mere om de nye regler i lovforslagets pkt. 2.2.2. Kontakt Indenrigs- og Sundhedsministeriet (Forvaltningsjura) på fjur@im.dk, hvis du har spørgsmål til de nye regler.

3. Forbud mod kommuners og regioners anbringelse af midler i alternative investeringsfonde

Fremover kan kommuners og regioners midler ikke anbringes i alternative investeringsfonde. Forbuddet mod anbringelse af midler i alternative investeringsfonde trådte i kraft den 1. januar 2024. Kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden måtte have anbragt midler i alternative investeringsfonde, har dog

indtil den 31. december 2024 til at bringe sådanne anbringelser til ophør. Se § 44, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regionerne, jf. regionslovens § 29.

Læs mere om de nye regler i lovforslagets pkt. 2.2.4. Kontakt Indenrigs- og Sundhedsministeriet (Kontoret for Demokrati) på komjur@im.dk, hvis du har spørgsmål til de nye regler.

4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer i kommunale fællesskaber

Der er indført en ny bemyndigelse til indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte nærmere regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for § 60-fællesskaber. Formålet er at kunne sikre enklere og mere gennemsigtige regler for vederlæggelsen i kommunale fællesskaber baseret på objektive kriterier, der kan understøtte en enklere og mere gennemsigtig administration af området, hvor tilsynsmyndighedernes godkendelse af bestyrelsesmedlemmers vederlæggelse ikke er nødvendig. Regelsættet vil ikke ændre på størrelsen af den samlede vederlagsramme, men tage udgangspunkt i det nuværende samlede vederlagsniveau for de omfattede kommunale fællesskaber. Se § 60, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Bemyndigelsen er endnu ikke udnyttet. Kommunerne vil blive orienteret særskilt, når reglerne – med inddragelse af KL – er udmøntet.

Læs mere om de nye regler i lovforslagets pkt. 2.2.5. Kontakt Indenrigs- og Sundhedsministeriet (Forvaltningsjura) på fjur@im.dk, hvis du har spørgsmål til de nye regler.